

*Pınar
Kür*

Sonuncu Sonbahar

PINAR KÜR
SONUNCU
SONBAHAR

© 1992, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1.-2. basım: Can Yayınları, 1992-1994

3.-4. basım: Everest Yayınları, 2004-2007

5. basım: Can Yayınları, Mayıs 2017, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Sırma Köksal

Düzeltili: Müge Karahan, Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3492-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750734922

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

PINAR KÜR
SONUNCU
SONBAHAR

ROMAN

♥can

Pınar Kür'ün Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Akışı Olmayan Sular, 1983

Bir Deli Ağaç, 1984

Asılacak Kadın, 1985

Küçük Oyuncu, 1985

Yarın Yarın, 1985

Bitmeyen Aşk, 1986

Bir Cinayet Romanı, 1989

Aşkın Sonu Cinayettir (Mine Söğüt'le birlikte), 2016

Sadık Bey, 2016

Cinayet Fakültesi, 2017

Hayalet Hikâyeleri, 2017

PINAR KÜR, Bursa'da doğdu ama hiç orada oturmadı. Çocukluğu Anadolu'nun çeşitli kentlerinde ve Londra'da geçti. On üç yaşında gittiği ABD'de beş yıl kaldı. Ortaöğrenimini New York'ta tamamladı, yükseköğrenimine yine orada başladı. İstanbul'da Robert Kolej Yüksek Okulu'nu bitirdikten sonra beş yıl Paris'te yaşadı. Sorbonne Üniversitesi'nde, Karşılaştırmalı Edebiyat Kürsüsü'nde doktora yaptı. Yurda döndükten sonra Devlet Tiyatrosu'nda çalışmaya başladı. Çeşitli gazete ve dergilerde tiyatro eleştirileri yazdı. 1984'te *Akışı Olmayan Sular* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazandı. İstanbul Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı.

Rıhtımda oturmuş, viskimi yudumluyor, mehtabın çıkmasını bekliyorum. Çok büyük bir hevesle beklemiyorum açıkçası; hatta bu gece ayın çıkıp çıkmayacağından emin değilim. Yeni ay ne zaman girdi, ayın on dördü oldu mu, ya da çoktan geçti mi, bilemediğimi itiraf etmeliyim. En gençliğimde bile ay ışığına pek merakım olmamıştır. Ruhen romantik değilim herhalde. Yaz gecesi rıhtımda tek başıma oturmuşluğuma bahane arıyorum ola ki. Oysa bahaneye ne gerek var? Yalıda yapayalnızım. Kimseye hesap vermek zorunda değilim. Üstelik, temmuz sicağında evin içinde oturmaktansa, temmuzda bile serin olan bu Boğaz semtinde, tümüyle bana ait olan bir rıhtımda keyif çatmak daha akıl kârı.

Keyif çatmak ve *akıl kârı* gibi birbirine karşıt deyimleri aynı cümle içinde ve neredeyse eşanlımlı kullanmam tuhaf mı kaçtı? Birden yadırgadım işte. Hem ben buraya keyif çatmak için gelmedim. Çok ciddi birtakım planlar yapmak için geldim ve genellikle ciddi planları önümde kâğıt kalem olmadan yapmam. Oysa şimdi elimde ve hatta yakınımnda kâğıt kalem yok. Öyleyse, avareliğime ay ışığından bir kılıf bulmak için mehtaptan söz açmış olabilirim. Zaten Boğaz'ın mehtabı yazın değil sonbaharda güzel olur. Bunu nereden biliyorum? Bir yerde okumuş ya da birinden duymuş olmalıyım.

Buraya kendi kendimle baş başa kalmak, salim kayla bir cinayet tasarlamak ve de... ne yalan söylemeli, kendi kendimden ne kadar hoşnut olduğumu kendi kendime gizlice itiraf etmek gereksinimiyle geldim. Yani, evet, keyif çatmak için bir bakıma... İşin doğrusu bu. Yoksa, karım gittiğine göre, Emirgân'da da kendi kendimle baş başa kalabilir; amaç cinayet tasarlamaksa, kâğıdımla, kalemimle ciddi bir çalışmaya başlayabilirdim. Canım biraz hareket istedi herhalde. Hayatımda hareket olsun diye Emirgân'dan kalkıp Kandilli'ye gelmek benim için büyük bir aşamadır. Son üç yılda yaptığım aşamaların yalnızca bir tek örneği...

Bir vakitler yerimden kıvıldamaya üşenirdim. Avareliğime kılıflar uydurmaya kalkmak ise aklıma bile gelmezdi. Bir vakitler, ben şimdi olduğumdan çok farklıydım. Bir vakitler, tembel olmakla, hayatta ne istediğimi, ne yaptığımı bilmekle, istemediğim hiçbir şeyi yapmamışlığımla ve hatta, oldukça görkemli olduğuna inandığım şişmanlığımla övünürdüm. Ama Fermat'nın son teoremini çözdüğüm için olsun, hiçbir çaba sarf etmeden elde ettiğim varlığım yüzünden olsun övünmek aklımın ucundan geçmemiştir hiç. Son derece üst düzeyde işlenmiş, fevkalade edebî bir cinayetin katilini bulduğum için övünmekse, üç yıldır nasip olmadı. Bir gün olacak belki. Ya da, bir gün olması olasılığı bundan sonraki yaşamıma heyecan katmayı sürdürecektir.

Pek üstün nitelikli bir cümle olmadı galiba.

Ama ben matematikçiyim, yazar değil. Buraya roman yazmaya, en azından bir roman tasarlamaya geldim ama, kimileri yazarlığa yalnızca özendiğimi, bunun da bir tür orta yaş hastalığı olduğunu ileri sürebilir.

Yarım yüzyılı geride bırakmış, hatta ikinci yarım yüzyıldan üç yüz doksan altı gün almış biri olarak, orta yaşa adım attığımı inkâr edecek değilim. Gene de kendi-

mi eskisinden (diyelim, yirmi beş yıl öncesinden) daha genç hissetmemin akla yakın bir açıklaması olmalı. Yirmi beş yıl önce hayatıma katmaya korktuğum heyecanların peşinden koşmaya heves etmem, önümde kalan yıl sayısının geride bıraktığım elli yıldan daha az olacağına bilincinden mi? Yoksa, karımın dediği gibi, bunaklık alameti mi?

Karım, elli bir yaşını yeni ikmal etmiş birinin (hele de bu kişi matematikçiye ve son üç yılda yüz kilodan yetmiş dört kiloya inmeyi başarmışsa) bunama alametleri göstermeyeceğini çok iyi bilir de sırf beni kızdırmak amacıyla ve gerçekten kızdırmayacağını bilerek (gerçekten kızdırmaya korkar) yapar bu ve buna benzer esprileri. Onu ciddiye almadığımı, almayacağımın bilincindedir. Kendisine olağanüstü rahat bir yaşam sağladığımı ama bunun her an değişebileceğinin de farkındadır. Ve... akılsız sayılmaz.

Karım (yani, ikinci karım) bayağ tanınmış ve itiraf etmek zorundayım ki, oldukça başarılı (becerikli?) bir yazardır. Eminim kendisi bu tanımı yetersiz ve hatta küçümseyici bulacak, büyük bir ihtimalle metinden çıkaracaktır. Ya da, çıkarmasa bile, eninde sonunda öyle bir “yazın” numarasına başvurur ki, yukarıdaki tanım, onun yazarlık becerisini hiçbir biçimde niteleyemeyen ama benim okur olarak anlayışsızlığımı belgeleyen bir kanıt olarak yansır metne.

Bu tür saptırmalar, yapmadığı iş değildir. Hatta sık sık yaptığı şeylerdendir. Yani açıkçası, işini bilen bir yazardır. Kimileri “usta” bile demişlerdir onun için. Bir önceki romanında, açık seçik söylenmiş gerçekleri, adım adım ispatlanmış bir olaylar dizisini “son düzenleme-düzeltilme” aşamasında öyle bir bağlama oturtmayı başardı ki (hiçbir şeyi gizlememesine karşın) okurlar ve eleştirmenler, kitabın “müthiş bir *tour de force*” mu, yoksa “min-

yatür bir *chef d'œuvre*" mü olduğu konusunda tartışmaya daldılar da tarafımdan ortaya çıkarılan kanlı katilin peşine düşmeyi kimse akıl etmedi.

Aslında, bir yerde, herkesten çok benim işime yaradı bu belki. Belki. Onu sürekli tehdit altında tutabiliyorum. Belki. Bazan neye muktedir olduğumu ben de bilmiyorum. Ama sanıyorum ki: Ülke nüfusumuzun yüzde birini bile oluşturmayan okur kitlesi ile bir elin parmaklarını aşmayacak sayıdaki eleştirmenlerimiz ne derlerse desinler, nelere dikkat etmezlerse etmesinler; ömürlerinde roman okumayı akıllarından geçirmemiş olan emniyet kuvvetlerimize edebiyat aşkını aşılamaaya kalktığım anda durumunun hiç de iyi olmayacağına inandırdım onu.

Bu inanç ve benim şu anda irdelemeyi göze alamayacağım birtakım başka korkular sonucu:

a) Benimle evlendi (neredeyse bir buçuk yıl uzattıktan sonra).

b) Benden başkasıyla cinsel ilişki kurmamaya, kuruyorsa bile dile düşmemeye, dolayısıyla kulağıma herhangi bir dedikodu gelmemesine dikkat ediyor.

c) Benimle birlikte ikinci bir roman yazmaya boyun eğdi.

Gerçi, bir önceki romanın ikimiz tarafından yazıldığını hâlâ kabul etmiş değil. Katkılarımı tümüyle inkâr etmeyi göze alamıyorsa da, bana "teknik danışmanlık"tan üstün bir paye vermeme çabasını, her şeye karşın, sürdürüyor. Ayrıca, birlikte yazacağımız yeni romana imza atmayacakmış. Benim adımın tek başına çıkmasına da razı olmuyor. İlle "müstear isim" kullanılacakmış. Unutulmuş bir kadın yazarın adı üstünde duruyor (galiba feministlerden çekinmeye başladı), ama öylesine unutulmuş bir hanım ki bu, şu anda ben de adını çıkaramayacağım. Benim önerim olan Compte de Lautreamont mahlasını ise,

Sonuncu Sonbahar, Pınar Kür'ün *Bir Cinayet Romanı* adlı kitabının bir tür devamı. Pınar Kür, o romanında postmodern anlatım, biçim ve üslup arayışlarına girmişti; bu romanında ise bu arayışlarını daha da ileri götürerek sürdürüyor. *Sonuncu Sonbahar*'da, yazarın ilk romanı *Yarın Yarın*'daki kişiler de, *Bir Cinayet Romanı*'ndaki kişiler de var. İlk ve son romanı arasındaki on beş yıllık bir çember böylece kapanmış oluyor. Edebiyatımızda benzerine pek rastlanmayan "polisye" türünün bu parlak örneğini okurların büyük bir beğeniyle okuyacağına inanıyoruz.

"Mutsuzluk korkulacak bir şey değil. Sürekli değil bir kere, üstelik parıltılı... Doruk anlarda, sıra dışı olayların ardından yaşanan, aşırı ama eninde sonunda tüketilen ve hatta üretici, yaratıcı olabilen bir duygu. Asıl korkunç olan dirliksizlik... Her an, her şeyden, belki de farkına bile varılmadan duyulan hoşnutsuzluk. Aynaya her baktığında suratını asık görmek ve bunun nedenlerini tam olarak bilememek...

(...) Dirliksizlik tüketilmiyor, tüketiyor ve sonu yok. Bir türlü bitmiyor. Her günün her ânında inceden inceye var. Gözle görülmeyen ama yapışkanlığı hissedilen bir zar gibi sarıyor yaşamı. İnsanın içine işliyor kışın kuru ayazı gibi."

Kapak resmi: Paul Ranson

🌐 canyayinlari.com 🐦 twitter.com/canyayinlari 📘 facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-3492-2

9 789750 734922